

कृतज्ञताज्ञापनम्

ओडिशाराज्यमुक्तविश्वविद्यालयपक्षतः प्रत्यक्ष तथा परोक्षभावेन अस्य साफल्याय प्रयतितवतां सर्वेषां
विद्यावतां कृते धन्यवादान् ज्ञापयामि ।

पाठ्यक्रमस्य लेखकः:-

श्री प्रताप कुमार मेहेर , शैक्षणिक उपदेशा , (संस्कृतविभागः) ओडिशाराज्यमुक्तविश्वविद्यालयः
पाठ्यक्रमस्य संपादिकाः:-

डा. सरीता पूजारी , शैक्षणिकोपदेशारः , (संस्कृतविभागः) ओडिशाराज्यमुक्तविश्वविद्यालयः

अवधारणा –

डा. श्रीकान्त महापात्र , कुलपतिः , ओडिशाराज्यमुक्तविश्वविद्यालयः

सामग्र्याः उत्पत्तिः –

डा. जयन्त कर शर्मा , कुलसचिवः , ओडिशाराज्यमुक्तविश्वविद्यालयः

वहिःस्थावरणस्य सङ्गणकोपकृतपरिकल्पना –

श्री अभिनन्दन त्रिपाठी

श्री राधाकान्त सुना

वाद्योपादानम् –

अत्र प्रयुक्तचित्राणि वाद्यक्षेत्रात् संगृहितानि सन्ति । ताभ्यः संस्थाभ्यः हार्द कार्तज्ञं विनिवेदयामि ।

This content is meant for a summer course on " functional sanskrit" offered by

Odisha State Open University.

The duration of the programme is one month (four weeks)

In four week each units will be covered in the Open and Distance Learning (ODL)
mode or through e – learning method.

eGyanjyoti (the e-learning platform of OSOU can be accessed on): <http://egyanjyoti.osou.ac.in/>

विषयसूची

UNIT -1 प्रथमोऽध्यायः – वर्णशब्दयोः परिचयः .

१.१ वर्णपरिचयः

१.१.१ स्वराः	०२
१.१.२ व्यञ्जनानि	०३
१.१.३ स्वरचिह्नानि	०४
१.१.४ अभ्यासः	०५

१.२ शब्दपरिचयः

१.२.१ अकारान्तपुलिङ्गशब्दाः	०६
१.२.२ अभ्यासः	०७
१.२.३ आकारान्तस्त्रीलिङ्गशब्दाः	०८
१.२.४ अभ्यासः	०९
१.२.५ मकारान्तनपुसङ्कशब्दाः	१०
१.२.६ अभ्यासः	११

UNIT- 2 द्वितीयोऽध्यायः - वाक्यप्रयोगकौशलम् .

२.१ संख्यागणना	१३
२.२ असूधातोः प्रयोगः	१६
२.३ अभ्यासः	१७
२.४ शब्दप्रयोगकौशलम्	२३
२.५ अव्ययपदानि	२६
	२७

UNIT-3 तृतीयोऽध्यायः - साधारणधात्वादि तथा प्रत्ययानां व्यवहारः .

३.१ साधारणधात्वः	२८
३.१.१ प्रथमपुरुषस्यैकवचनेव्यवहारः	३०
३.१.२ उत्तमपुरुषस्यैकवचनेव्यवहारः.....	३४
३.१.३ अभ्यासः	३७
३.१.४ णिजन्तप्रकरणम्	३९
३.२ प्रत्ययाः	४१
३.२.१ कृदन्तप्रत्ययाः	४१
३.२.२ अभ्यासः	४३
३.२.३ क्तवतुप्रत्ययः	४४
३.२.४ तुमुनप्रत्ययः	४६
३.२.५ त्त्वाप्रत्ययः	४८

UNIT-4 चतुर्थोऽध्यायः- अनुवादप्रक्रिया .

४.१ वर्तमाने(पुलिङ्गे)	५०
४.२ अतीते(पुलिङ्गे)	५१
४.३ भविष्यति(पुलिङ्गे)	५१
४.४ वर्तमाने(स्त्रीलिङ्गे)	५२
४.५ अतीते(स्त्रीलिङ्गे)	५३
४.६ भविष्यति(स्त्रीलिङ्गे)	५३
४.७ वर्तमाने(क्लीवलिङ्गे)	५४
४.८ अतीते (क्लीवलिङ्गे)	५५
४.९ अभ्यासः	५५

UNIT-5 पञ्चमोऽध्यायः- नीतिवाक्यानि

५.१	व्यवहारिकम्	५६
५.२	नीतिपरकम्	५८
५.३	आध्यात्मिकम्	६१
५.४	नित्यप्रार्थना	६४

UNIT-6 षष्ठोऽध्यायः- शब्दचित्रकोशः

६.१.१	वृत्तिकारा:	६८
६.१.२	पक्षिणः	७१
६.१.३	शाकाः	७२
६.१.४	पशवः	७४
६.१.५	फलानि	७६
६.१.६	धान्यानि	७८
६.१.७	पुष्पाणि	७९
६.१.८	गृहोपकरणानि	८०